

Sindikat kulture in narave Slovenije

ZAPISNIK NI NAMENJEN
NADALJNJI DISTRIBUCIJI

Datum: 18. september 2013

Z A P I S N I K

2. seje glavnega odbora sindikata Glosa, ki je bila v sredo, 18. septembra 2013, v Domu sindikatov, Dalmatinova ulica 4, Ljubljana, v sejni sobi 16/III, s pričetkom ob 10.00 uri.

Prisotni: so razvidni iz liste prisotnih, ki je priloga zapisnika. Drugi vabljeni so se opravičili.

Na samem začetku je Mitja Šuštar navrgel pomembno novico: na Javnem zavodu Radiotelevizija Slovenija bomo jutri s pomočjo Denisa Miklavčiča, po novem javnega uslužbenca, ustanovili sindikat Glosa RTV.

Po ugotovljeni sklepčnosti je bil sprejet

D N E V N I R E D :

1. Pregled / potrditev zapisnika z dne 14.05.2013.
2. Nacionalni program za kulturo 2014-2017 ter spreminjanje in dopolnjevanje Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo.
3. Spreminjanje in dopolnjevanje Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (poročila predsednik Glose – SKG Andrej Sraka).
4. SUKI in kolektivna pogodba za samostojne izvajalce na področju kulture.
5. Drugo.

Ad 1.

Zapisnik je bil potrjen brez pripomb.

Ad 2.

Mitja Šuštar je izrazil hvaležnost vsem, ki so s svojimi zamislimi prispevali k takó tehtnim Glosinim pripombam in predlogom (npr. nacionalna in interna poklicna kvalifikacija, poklicna pokojnina baletnih plesalcev), da jih je resorno ministrstvo vključilo v vladno gradivo, primerno za sprejem v parlamentu. Skupaj z Denisom Miklavčičem je sodeloval v javnih razpravah Ministrstva za kulturo in na panelu Nacionalnega sveta za kulturo ter gostoval v Arsovem forumu Radia Slovenija. Posebej pa je izpostavil

balerino Ksenijo Kovač Romano iz SNG Opera in balet Ljubljana: z njej lastno vztrajnostjo je pripomogla k vnosu poklicne pokojnine za baletne plesalce v ZUJIK.

Ksenija je opozorila, da se zaradi hudih psihofizičnih obremenitev telesa baletnikov iztrošijo že v obdobju, ki za večino drugih poklicev pomeni šele prehod k vrhuncu kariere. Baletnik se od osmega leta izobražuje v dveh osnovnih in dveh srednjih šolah, nato sklene delovno razmerje s šestnajstim, sedemnajstim, osemnajstim letom ter se zaradi težke narave dela v petindvajsetih letih izčrpa. Veliko je poškodb. Poleg tega je ta izjemno zahteven poklic v obstoječem plačnem sistemu izrazito podcenjen, ker je »nagrajevan« zgolj za srednješolsko izobrazbo (višje stopnje ni mogoče pridobiti). V kontekstu sistemske ureditve po ZPIZ-2, mora ZUJIK nujno urediti poklicno pokojnino »12 za 18«. Ker ne gre za veliko število (v SNG Opera in balet Ljubljana in SNG Maribor jih je skupaj dobrih sedemdeset) in so stališča stroke trdna, za to resnično ni nikakršne ovire. Dodaten argument pri pripravi Glosinega predloga je bil: na leto se upokoji kvečjemu en baletnik, ki ga nadomesti drug.

Razpravljali so tudi ostali. Zaradi – sicer upravičenega – zamujanja kolega Andreja Srake (delovnopravne zadolžitve) pa se je seja nadaljevala s četrto točko.

Ad 4.

Mitja Šuštar je oznanil, da se je 16. septembra 2013 sestala Konferenca samostojnih ustvarjalcev na področju kulture in informiranja (SUKI), na kateri se je, kljub ne največji udeležbi, konstruktivno razpravljalo, včlanjevalo in za predsednika izvolilo novinarskega kolega Mirsada Begića. S tem je postal polnopravni član glavnega odbora. Žal se današnje seje zaradi neodložljivih službenih obveznosti ne more udeležiti in se bo predstavil naslednjič.

Denis Miklavčič je govoril, kako teče ali ne teče socialni dialog o predlogu Kolektivne pogodbe za samostojne izvajalce na področju kulture v Republiki Sloveniji. Omenil je predpočitniški sestanek s pristojnimi na kulturnem ministrstvu. Po njihovih besedah je šlo za razjasnitveno, ne pogajalsko srečanje, tudi zato, ker naj bi bilo poprej treba spremeniti ZUJIK. Občutka sicer nima slabega, a resnično življenje samostojnih izvajalcev ostaja trdo. Vsekakor moramo vztrajati pri čimprejšnjem nadaljevanju pogajanj, vzporedno pa povečevati članstvo med samozaposlenimi in drugimi prekarci. Tako bo SUKI še bolj legitimen.

Ksenija je dodala, da je v sleherni sindikat zelo težko pritegniti ljudi, zlasti mlade. Ti se še ne zavedajo, kaj jih čaka. Zato jim moramo razširjati obzorja in nedvoumno predstaviti, kaj z včlanitvijo pridobijo. Sama to prestopno počne.

Njena iztočnica je bila več kot primeren uvod v naslednjo točko dnevnega reda.

Ad 5.

Med drugim: »Kako privabiti in obdržati člane?« Po navedbah Mitja Šuštarja so nas od zadnje seje glavnega odbora nekateri zapustili, še več pa jih je prišlo. Prisotni so soglašali, da to za naravno obnavljanje zadošča. Vendar je smotrno razmisliti o otipljivejših bonitetah za (potencialne) člane: od cenejših članarin v knjižnicah in vstopnic za kulturno-umetniške prireditve, poceni savn in rekreacije ter raznoraznih vsakodnevnih popustov, do ugodnejših kreditov v Delavski hranilnici. Ob tem so nekateri opozorili na preveč načelno držo Glose, ker ni podpisala Dogovora o dodatnih ukrepih na področju plač in

drugih stroškov dela v javnem sektorju za uravnoteženje javnih financ v obdobju od 1. junija 2013 do 31. decembra 2014, Stavkovnega sporazuma in aneksov h kolektivnim pogodbam. Naši člani ob vse nižjih plačah z muko poravnavajo sindikalno članarino; ker so ob dvajset odstotkov višjo jubilejno nagrado in solidarnostno pomoč, so še dodatno udarjeni.

Mitja Šuštar je izrabil priložnost in poročal o prvem zasedanju sivega sveta pred osmimi dnevi. Nov Glosin organ, ki ga do nadaljnjega vodi Doro Hvalica, je posvetil pozornost trem zelo pomembnim točkam (delni povzetek zapisnika z dne 10.09.2013):

1. Pri nekaterih se pojavlja dvom: ali ne bi veljalo vseeno razmisliti o podpisu dogovora z Vlado Republike Slovenije, ki smo ga nedavno odklonili. S podpisom člani sindikata podpisnika namreč dobijo višjo jubilejno nagrado kot tisti, ki dogovora niso podpisali. Zakaj ne bi podpisali iz pragmatičnih razlogov? Ali smo še kar naprej pripravljeni iti po poti postopnega izgubljanja pozicij in vpliva? Sindikati so nastajali, da bi branili tisto, kar imajo, gibanje je bilo usmerjeno na boljše, več in ugodnejše. Zdaj pa se že sedemnajst let dogaja ravno obratno. Borimo se, da ne bi izgubili priborjenega.
2. Ker smo člani sindikalne centrale, kjer je način odločanja preko organov, se temu stežka odrečemo. Če pa se, takšna organiziranost izgublja smisel. Primerov uveljavljanja samovolje in zavestnega odrekanja demokratičnim postopkom je bilo v preteklosti veliko. Zadnji tak je bil, ko so sindikalne centrale tudi v našem imenu podpisale skupen sporazum o izhodu iz krize. Grobo branje je pokazalo, da kultura ni omenjena niti z besedo, tudi kot tržno blago ne. Ravno tako ni omenjeno varstvo narave. Na dokument nismo mogli vplivati, ker nam ni bil niti ponujen. Nastal je na Zvezi in bil ponujen v podpis sindikalnim centralam. Zanj smo tako rekoč izvedeli iz medijev. Zakaj tako pomemben dokument ni nastal po postopku in – ali je sploh veljaven?!
3. Temeljito bi se morali lotiti problema članstva, saj število nenehno upada, iščoč pri tem kaj novega, alternativnega. Mogoče bi vendarle morali upoštevati tudi ideološki naboj. Območne organizacije funkcije včlanjevanja ne opravljajo več. Pravne zadeve že dolgo časa opravljamo neposredno. Način komuniciranja se je spremenil. O drugačni organiziranosti sindikatov obstajajo različne variante. Smo pripravljeni še naprej živeti s centralo ali smo pripravljeni razmišljati o drugačni obliki organiziranosti, ki bo tudi za člane ugodnejša? Mogoče nas povezovanje omejuje. In, ne nazadnje, pretehtajmo, ali bi lahko bili samostojni. Kultura je tista, od katere se največ pričakuje.

V nadaljevanju se je vnela žolčna razprava. Po mnenju Mitja Šuštarja in nekaterih je zelo neprimerno, da so do višje jubilejne nagrade oziroma solidarnostne pomoči upravičeni zgolj člani sindikatov – podpisnikov dogovora in aneksov. Ne gre za varčevanje, marveč podkupovanje. In tega se pri nas ne gremo. V povezavi s tem je spomnil na tvegano potezo Sindikata policistov Slovenije, ki je pred dvema mesecema na ustavnem sodišču zahteval presojo ustavnosti 224. člena ZDR-1 (ta določa, da se do ureditve v Zakonu o kolektivnih pogodbah lahko v kolektivni pogodbi na ravni dejavnosti dogovorijo pravice in obveznosti, ki niso že urejene v zakonu, le za člane pogodbenih strank). Bajе želijo doseči enakopravno in nediskriminatorno obravnavo članov in zaposlenih. Vendar je takšna smer sindikalizma lahko izredno nevarna.

Fredi Sirk je opozoril, da smo na konstitutivni seji glavnega odbora 14. maja 2013 rekli, da bi prej omenjene akte lahko sklenili, ker vsebujejo tudi kakšno dobrobit za člane. Vendar nas je po drugi strani zavezovala resolucija 4. Skupščine Sindikata Glosa z dne 24.04.2013. Zato smo pred morebitnim podpisom

povprašali člane oziroma sindikalne zaupnike. Mitja Šuštar je dodal, da so bila tedanja stališča delegatov skupščine in članov jasna: Glosa ne bo podpisnica dogovorov in aneksov h kolektivnim pogodbam, ker so siti tega, da se pogajamo za manj in slabše (ponovno znižanje plač, zamik že pripadajočih napredovanj, ukinitve višjega dodatka za delovno dobo za ženske, itd.), namesto za več in boljše.

Janez Dolinšek je poudaril, da so razmere resnično nezavidljive in da članu vsak cent veliko pomeni, zato moramo resno premisliti o več ugodnostih. Vendar je za načelno držo. Janez Kocjan in večina drugih prav tako.

Po prepričanju Marka Simčiča imajo ekonomisti napačen pristop k reševanju ekonomije. Kot največji greh je opredelil prekarni delovni odnos in pristavil, da je naloga Glose: navdušiti članstvo za pokončnost, za boj, za ohranitev svojega teatra, knjižnice, muzeja ... »Pljunimo jim v ksiht!«

Tea Lukan Klavžer je pripomnila, da je lepo biti pokončen, a ljudje se vseeno bojijo za svoje glave. Če imajo otroke ali brezposelne zakonce, je strah pred izgubo zaposlitve še toliko večji.

Andrej Sraka je posvaril, da smo na točki, ko moramo nujno nekaj ukreniti. V nasprotnem bomo izgubili. Opozoril je na zaskrbljujoč članek »Stroškovno preveč požrešna tradicija« (Dnevnik, 17. september 2013), v katerem nastopa Matjaž Manček, pomočnik direktorja za glasbeni program v CUK Kino Šiška.

Mitja Šuštar je preskočil na koristi Glosinih članov. Ti uživajo, če se malce pobrigajo, konkretne popuste iz kartice ugodnosti ZSSS. Pri zavarovalnici AdriaticSlovenica pa so po zavarovalni polici 037758 zavarovani za primer smrti zaradi nezgode, smrti zaradi bolezni in invalidnosti zaradi nezgode. Članom glavnega odbora in komisij po zavarovalni polici 037760 dodatno pripada dnevna zavarovalnina zaradi nezgode.

Po mnenju Beti Fičur bi se morali lotiti akcije »Pridobivajmo člane« in v simpatični obliki ponuditi več. Ni pa pošteno, da nismo seznanjeni z nezgodnim zavarovanjem. Ker članstvo ni bilo in še vedno ni obveščeno, je lahko (bilo) prikrajšano. Gre tudi za finančno breme, zato bi to moral obravnavati glavni odbor. Vse kaže na samovoljno ravnanje nekoga.

Skoraj vsi so ocenili, da je to res neustrezno. Mitja Šuštar in nekateri so kljub temu podvomili, da tedanji glavni odbor (zavarovanje se je sklepalo pred sedmimi in več leti) o tem ni nič vedel. Po drugi strani nezgodno zavarovanje vendarle predstavlja neko člansko ugodnost, o čemer toliko debatiramo. Tudi Martina Stupar je povedala, da se je v preteklosti o zavarovanju že govorilo, a čisto natančno ne vé.

Beti Fičur je predlagala, da se ta ugodnost nemudoma objavi na Glosini spletni strani, kakor tudi, da se sprejme sklep: predsednik in oba podpredsednika se v najkrajšem času sestanejo ter pregledajo finančno stanje in poslovanje Sindikata Glosa. Ugotovi naj se, na kakšen način bi lahko kaj prihranili.

O Betinem predlogu se sicer ni glasovalo, a so se Martina Stupar, Andrej Sraka in Mitja Šuštar dogovorili za sestanek na sedežu Glose v torek, 24. septembra 2013, ob 10.00 uri.

Mitja Šuštar je predstavil še namen ZSSS, da bi se bivša knjižnica v drugem nadstropju Doma sindikatov prelevila v moderno, večnamensko seminarso sobo. Potrebno bi bilo zamenjati talne obloge, pobeliti stene, urediti strop in razsvetljavo, nakupiti nove mize in stole, klimatsko napravo. Predvideni izdatki (brez informacijske tehnologije – projektor, platno, konferenčna kamera, ...) bi znašali okrog

petnajsttisoč evrov. Razdelili bi jih med Zvezo in sindikate, ki bi sobo želeli uporabljati in bi prenovo sofinancirali. Navzoči so sklenili, da se v Glosi projekta – zaradi vsem znanih razlogov – ne bomo lotili.

Povprašal je tudi, ali še plačevati objavo Glosinih podatkov v Rumenih straneh. Cena je dvesto evrov za dva medija – CD in internet. Prisotni so soglasno sklenili, da je ta strošek nesmotrn, saj nas poznajo ali pa nas bodo že našli. Martina Stupar je ob tem opozorila na sprotno preverjanje, če se ob kliku na Glosini spletni strani odprejo ažurne in nasploh ustrezne vsebine (sama je že zasledila nepravilnosti), Alenka Rožman pa, naj se na spletu objavijo koristi za člane ali vsaj direktne povezave do njih (npr. kartica ugodnosti ZSSS).

Sporočil je, da bo članica Odbora ZSSS za enake možnosti, ki mu od januarja letos predseduje mag. Andreja Pojê, tudi Glosina predstavnica Marisa Čebular (Mestna knjižnica Ljubljana).

Spomnil je še na nezadržno bližajoči se rojstni dan največjega pesnika. Lahko že tukaj in zdaj resno razmislimo o Glosinem klobuku? Pri podelitvi najvišjega priznanja našega sindikata sledimo temu, kar nam je v tekočem letu še posebej ostalo v spominu. Za druge ne vé, a zanj je prva kandidatka Ksenija Kovač Romano. Je vsestransko aktivna članica Sindikata Glosa SNG Opera in balet Ljubljana; predano in s prijaznim pedagoško-koreografskim pristopom prenaša znanje na mlade generacije plesalcev; kot zelo uspešna sindikalna predstavnica za balet povečuje članstvo, kar je dandanes vse prej kot enostavno; in je nasploh kolegica, ki si jo moremo v sindikatu zgolj želeli. Njen sodelavec in njen predsednik sindikata Andrej Sraka je pritrdil, tudi zanj je Ksenija favoritka.

Prisotni so predlog soglasno podprli. Sprejeli so

s k l e p :

Glosin klobuk za leto 2013 prejme Ksenija Kovač Romano, iz Sindikata Glosa SNG Opera in balet Ljubljana. Slavnostna podelitev bo v torek, 3. decembra 2013, ob 12.00 uri, v veliki sejni dvorani v šestem nadstropju Doma sindikatov, Dalmatinova ulica 4, Ljubljana.

V nadaljevanju so se obravnavale še nekatere aktualnosti, nato se je seja zaključila ob 14.35 uri.

Zapisal:

Mitja Šuštar

Posredovano: vabljenim in arhivu.